ผลกระทบที่ประเทศไทยจะได้รับในการเข้าเป็นภาคีธรรมนูญศาลอาญาระหว่างประเทศ
: ศึกษากรณีความร่วมมือระหว่างประเทศและการส่งผู้ร้ายข้ามแดน

นางสาว อัญชิสา เต็มพงศ์พัฒนา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิติศาสตร์ ภาควิชานิติศาสตร์
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2543
ISBN 974-13-1110-9
ลิขสิทธิ์ของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

IMPACT OF THAI MEMBERSHIP IN THE INTERNATIONAL CRIMINAL COURT : A CASE STUDY OF INTERNATIONAL COOPERATION AND EXTRADITION

Miss Unshisa Thempongpatana

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Laws in Laws

Department of Law

Faculty of Law

Chulalongkorn University

Academic Year 2000

ISBN 974-13-1110-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ผลกระทบที่ประเทศไทยจะได้รับในการเข้าเป็นภาคีธรรมนูญศาลลาญา

ระหว่างประเทศ : ศึกษากรณีความร่วมมือระหว่างประเทศและการส่ง

ผู้ร้ายข้ามแดน

โดย

นางสาวอัญชิสา เต็มพงศ์พัฒนา

สาขาวิชา

นิติศาสตร์

อาจารย์ที่ปริกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุผานิต เกิดสมเกียรติ

อาจารย์ที่ปริกษาร่วม

อาจารย์วันชัย รุจนวงศ์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

🕭 🌱 ____คณบดีคณะนิติศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ถงทอง จันทรางศุ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(ศาสตราจารย์วิทิต มันตาภรณ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุผานิต เกิดสมเกียรติ)

(อาจารย์วันชัย รุจนวงศ์)

(อาจารย์ ดร. พรซัย ด่านวิวัฒน์)

(คาจารย์ คร. ศารทูล ลันติวาละ)

อัญชิสา เต็มพงศ์พัฒนา : ผลกระทบที่ประเทศไทยจะได้รับในการเข้าเป็นภาคีธรรมนูญ ศาลอาญาระหว่างประเทศ : ศึกษากรณีความร่วมมือระหว่างประเทศและการส่งผู้ร้ายข้าม แคน (IMPACT OF THAI MEMBERSHIP IN THE INTERNATIONAL CRIMINAL COURT : A CASE STUDY OF INTERNATIONAL COOPERATION AND EXTRADITION) อ. ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุผานิต เกิดสมเกียรติ, อ.ที่ปรึกษาร่วม : อาจารย์วันชัย รุจนวงศ์, 306 หน้า. ISBN 974-13-1110-9

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาธรรมนูญศาลอาญาระหว่างประเทศที่ได้จัดตั้งขึ้น เพื่อคำเนินคดีกับบุคคลที่ได้กระทำการก่ออาชญากรรมที่มีความร้ายแรงมาก โดยที่ผ่านมาในอดีตนั้น มีหลายครั้ง ที่บุคคลผู้กระทำความผิดเหล่านี้ไม่ได้รับการลงโทษ หรือมีการนิรโทษกรรมตนเองเพื่อให้พ้นโทษ การจัดตั้งศาล อาญาระหว่างประเทศจะมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือการนำตัวบุคคลผู้กระทำความผิดเหล่านี้มาคำเนินคดี โดยมี เงื่อนไขว่าศาลอาญาระหว่างประเทศจะดำเนินการรับพิจารณาคดีในกรณีที่รัฐที่มีเขตอำนาจศาลเหนือบุคคลนั้น ไม่ตั้งใจที่จะนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษหรือไม่สามารถที่จะคำเนินคดีต่อผู้กระทำความผิดได้

จากเหตุผลที่ว่าการกระทำอาชญากรรมร้ายแรงต่อประชาคมระหว่างประเทศ ไม่อาจหลุดพ้น จากการลงโทษ และการฟ้องร้องคำเนินคคีเหล่านี้จะได้รับการประกันในระดับมาตรฐานของประเทศ รวมทั้งเป็น การเพิ่มพูนความร่วมมือระหว่างประเทศ ศาลอาญาระหว่างประเทศจึงได้รับแรงผลักดันให้ก่อตั้งขึ้นโดยที่ ประชุมผู้แทนทางการทูลของประเทศก่าง ๆ ในการประชุมสรุปการพิจารณารับร่างธรรมนูญสาลอาญาระหว่าง ประเทศ โดยเสียงข้างมากของที่ประชุม ธรรมนูญสาลอาญาระหว่างประเทศนี้บัญญัติเงื่อนไขการก่อตั้งศาลนี้ว่า จะต้องได้รับสัตยาบันจากรัฐภาคี ครบ 60 ประเทศ เสียก่อนศาลจึงจะคำเนินการได้ ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่ง ที่ส่งผู้แทนเข้าร่วมประชุมดังกล่าว และได้คำเนินการลงนามในธรรมนูญสาลอาญาระหว่างประเทศนี้แล้ว

การจะให้สัตยาบันแก่ธรรมนูญสาลนี้ ประเทศไทยจะต้องคระหนักและประเมินถึงพันธกรณี ทั้งหลายอันจะเกิดขึ้นจากบทบัญญัติของธรรมนูญแห่งกรุงโรมว่าด้วยการจัดตั้งสาลอาญาระหว่างประเทศ รวมถึง พันธกรณีที่จะต้องให้ความร่วมมือกับสาล ไม่เพียงแต่มีพันธกรณีที่จะต้องมีความตกลงช่วยเหลือกันในด้าน กฎหมาย และการส่งผู้ร้ายข้ามแคนที่ประเทศไทยจะต้องแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการส่งผู้ร้ายข้ามแคน ให้มีการส่ง ผู้ร้ายข้ามแคนแก่องค์การระหว่างประเทศได้ แต่ประเทศไทยจะต้องพินิจพิเคราะห์ถึงกฎหมายทุกรูปแบบที่เกี่ยว ข้องเพราะว่ามีผลกระทบทางกฎหมายหลาย ๆ ประการเกี่ยวข้องกับการที่จะเป็นภาคีของธรรมนูญนี้ เช่น ประเด็น เกี่ยวกับความคุ้มกันของประมุขของรัฐ ประเด็นเกี่ยวกับเขตอำนาจสาลของประเทศไทย ประเด็นกระบวนการ ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้ทันสมัยสอดคล้องกับธรรมนูญแห่งกรุงโรมว่าด้วยการจัดตั้งสาลอาญาระหว่างประเทศ รวมทั้งประเด็นเกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศ

ประเทศไทยจะต้องพินิจพิเคราะห์อย่างถี่ถ้วนถึงผลกระทบทั้งหมคที่อาจจะเกิดขึ้นดังกล่าว จากการเป็นรัฐภาคีก่อนที่จะให้สัตยาบันแก่ธรรมนูญแห่งกรุงโรมว่าค้วยการจัดตั้งศาลอาญาระหว่างประเทศ.

ภาควิชา	นิติศาสตร์	ลายมือชื่อนิสิต
สาขาวิชา	นิติศาสตร์	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ปีการศึกษา	2543	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

4086141134 : MAJOR LAW

KEYWORD

INTERNATIONAL CRIMINAL COURT / INTERNATIONAL COOPERATION /

EXTRADITION.

UNSHISA THEMPONGPATANA : IMPACT OF THAI MEMBERSHIP IN THE INTERNATIONAL CRIMINAL COURT: A CASE STUDY OF INTERNATIONAL

COOPERATION AND EXTRADITION. THESIS ADVISOR : ASSIST PROF.

SUPHANIT KERDSOMKIATR, THESIS COADVISOR: LECT. WANCHAI

RUJANAWONG, 306 pp. ISBN 974-13-1110-9

.

The objective of this research is to study the Rome Statute of International Criminal Court which established the jurisdiction over persons for the most serious crimes of international concern. Since long time the persons who committed serious crimes often have had impunity or amnesty themselves. This International Criminal Court has the objective to have jurisdiction on those persons with the pre - condition that the State which has jurisdiction over the case unwilling or unable to exercise the jurisdiction.

For the reasons that the most serious crimes of concern to the international community as a whole must not go unpunished and that their effective prosecutions must be ensured by measures at the national level and by enhancing international cooperation, the establishment of International Criminal Court had the majority vote in the diplomatic conference concludes for the Rome Statute of International Criminal Court. The Rome Statute is subjected to ratification, acceptance or approval by 60 ratification States before entry into force. Thailand has also joined in that diplomatic conference and has been one of the signatory states.

Going to be a ratification state, Thailand will consider and evaluate all obligations setting up by the Rome Statute including the obligation to corporate to The Court. Not only the obligation to corporate on mutual legal assistance and extradition, Thailand shall review the extradition law for corporation with the International Organization but also consider to all forms of law because there are more law impacts concerning this matter, such as : the immunity of the Head of State, the jurisdiction of Thai Court, the procedures for developing and improving Thai law in accordance with the Rome Statute and the State security.

Thailand should have to consider and analyze for all impacts before going to be the membership of the Rome Statute of International Criminal Court.

Department Law Student's signature Supplied of Study Law Advisor's signature Supplied Winds Academic Year 2000 ..... Co-advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

ในการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จะไม่มีทางสำเร็จลงได้หากปราศจากความ สนับสนุนและความเมตตาจากท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์สุผานิต เกิดสมเกียรติ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยา นิพนธ์ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งท่านอาจารย์วันชัย รุจนวงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้ให้ ความกรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้แก่ผู้เขียน ซึ่งนอกจากการให้แนวทางในการ ศึกษาวิจัยวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว ท่านยังให้คำปรึกษาและสละเวลาอันมีค่าให้แก่ผู้เขียนด้วยดีตลอด มาโดยมิได้เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อย ผู้เขียนรู้สึกสำนึกในพระคุณของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบ ขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ ที่นี้

นอกจากนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านศาสตราจารย์วิทิต มันตาภรณ์ ประธานคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำที่มีประโยชน์ตลอดจนให้ความช่วย เหลือในด้านต่างๆ แก่ผู้เขียนเป็นอย่างดี และขอกราบขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหลายไม่ว่า จะเป็นท่านอาจารย์ ดร. พรชัย ด่านวิวัฒน์ และท่านอาจารย์ ดร. ศารทูล สันติวาสะ ที่ได้สละเวลาอัน มีค่าเป็นกรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์ รวมทั้งให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่างๆ จนทำให้วิทยา นิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์

ผู้เขียนใคร่ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. นิพันธ์ จิตะสมบัติ อาจารย์จันตรี สินศุภฤกษ์ ที่ได้เป็นกำลังใจให้ผู้เขียน ขอขอบคุณคุณปิยะพล วัฒนกุล คุณวัฒนา สวัสดิ์ทอง คุณ กนกวรรณ ภิบาลชนม์ คุณกรรภิรมย์ สุนทรนาวิน คุณสุพรรวษา โชติกญาณที่ได้กรุณาให้ความช่วย เหลือด้านข้อมูลและเอกสารแก่ผู้เขียนเป็นอย่างดี ขอขอบคุณคุณพัชรีย์ มณีธรรมวงศ์ คุณอุษณีย์ ไพรสนต์ คุณจำลองลักษณ์ คำอ้าย คุณสราญจิตต์ รัตนมาลัย คุณธิดา แจ่มอุลิตรัตน์ คุณช่อทิพย์ ธรรมวรานนท์ คุณภูสิทธิ์ เหลืองเรืองทิพย์ คุณเจนจรัญ รักชูชื่น และคุณวชิระ จิระอรกุล รวมทั้ง เพื่อนๆ พี่ๆ ทุกคนที่คอยช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้ผู้เขียน ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ห้องสมุด และเจ้า หน้าที่ห้องคอมพิวเตอร์ที่ช่วยเหลือผู้เขียนด้วยความเต็มใจเสมอมา

ความดีอันพึงได้รับจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอมอบให้บิดา มารดา คุณยาย และพี่น้องของผู้เขียน ซึ่งได้ให้กำลังใจและสนับสนุนในการศึกษาตลอดมา คุณครูและอาจารย์ทุก ท่านที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาความรู้แก่ผู้เขียน รวมตลอดทั้งเพื่อนๆ ผู้ให้ความช่วยเหลือและให้กำลัง ใจ อย่างไรก็ตาม หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ยังมีข้อบกพร่องและผิดพลาดประการใด ผู้เขียนขอน้อมรับ ไว้แต่เพียงผู้เดียว และขออภัยมา ณ โอกาสนี้ด้วย

สารบัญ

				หน้า	
บทคัด	ย่อภาษา	าไทย		٦	
บทคัด	บทคัดย่อภาษาอังกฤษ				
				ପ୍ ଥ	
				ช	
บทที่					
บทนำ				1	
1.	ความเ	ป็นมาแ	ละความสำคัญของปัญหา	1	
2.	วัตถุป	าะสงค์ข	องการวิจัย	2	
3.			งการวิจัย	3	
4.		ขตการศึกษาวิจัย			
5.	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ				
บทที่					
1		ความ	เร่วมมือระหว่างประเทศภายใต้กฎหมายระหว่าง.		
		ประเร	ทศแผนกคดีอาญา	5	
	1.	รูปแบ	บของความร่วมมือระหว่างประเทศ	9	
		1.1	ความร่วมมือระหว่างประเทศอย่างเป็นทางการ	9	
		1.2	ความร่วมมือระหว่างประเทศอย่างไม่เป็นทางการ	9	
	2.	ความ	ร่วมมือระหว่างประเทศในการเป็นภาคีสนธิสัญญา		
			างประเทศ	10	
		2.1	ทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างกฎหมายระหว่าง		
			ประเทศกับกฎหมายภายใน	10	
		2.2	การใช้หลักกฎหมายสนธิสัญญาผูกพันรัฐภาคี		
		2.3	ผลของการที่รัฐภาคีไม่ปฏิบัติตามสนธิสัญญา		

15
16
30
52
55
56
60
65
69
73
73
73
91
93
96

	4.	ความร่วมมือระหว่างประเทศภายใต้ศาลอาญาระหว่างประเทศ 99					
		4.1	4.1 การให้ความร่วมมือระหว่างประเทศในทางอาญา				
			แก่ศาลา	อาญาระหว่างประเทศ	100		
			4.1.1	ความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา	101		
			4.1.2	ความร่วมมือระหว่างประเทศในการส่งมอบตัว	107		
			4.1.3	ความร่วมมือระหว่างประเทศในการบังคับตาม			
				คำพิพากษา	121		
		4.2	การให้ค	าวามร่ามมือระหว่างประเทศในเรื่องอื่นๆ	123		
			4.2.1	ความร่วมมือตามพันธะกรณีในลักษณะทั่วไป	124		
			4.2.2	พันธะกรณีในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายภายใน	127		
	5.	บทบา	ทของหน่ว	ยงานอื่นๆ กับศาลอาญาระหว่างประเทศ	128		
		5.1	คณะมเ	เตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ	128		
		5.2	องค์กรต์	ำรวจสากล	131		
		5.3	อัยการร	ของศาลอาญาระหว่างประเทศ	131		
		5.4	ประชาส	งังคม	132		
3		ความ	ร่วมมือร ะ	ะหว่างประเทศแผนกคดีอาญาภายใต้			
					135		
	1.	นโยบา	ายของประ	ะเทศไทยในการให้ความร่วมมือระหว่างประเทศ	137		
	2.	การเป็	นภาคีสนร์	ธิสัญญาเพื่อให้ความร่วมมือระหว่างประเทศ	138		
		2.1	การลงน	เามในธรรมนูญศาลอาญาระหว่างประเทศ	138		
		2.2		ัตยาบันในธรรมนูญศาลอาญาระหว่างประเทศ	140		
	3.	ଥର ଅବ		า วิบัติตามสนธิสัญญาความร่วมมือระหว่าง			
			•		142		

	4.	แนวปฏิ	ุ่งบัติของประเทศไทยในการให้ความร่วมมือระหว่างประเทศ	143				
		4.1	ความร่วมมือระหว่างประเทศในทางอาญาของ					
			ประเทศไทย	144				
		4.2	ความร่วมมือระหว่างประเทศในการส่งผู้ร้ายข้ามแดน	159				
		4.3	ความร่วมมือระหว่างประเทศในการบังคับตาม					
			คำพิพากษา	167				
	5.	ความร่	วมมือระหว่างประเทศในเรื่องอื่นๆ	169				
		5.1	การให้ความร่วมมือระหว่างประเทศกับ					
			องค์การตำรวจสากล	169				
		5.2	การให้ความร่วมมือระหว่างประเทศกับ					
			ศาลอาญาระหว่างประเทศเฉพาะกิจ	170				
4		ความร่วมมือระหว่างประเทศในการเป็นภาคีธรรมนูญ						
		ศาลอา	าญาระหว่างประเทศ	172				
	1.	การใช้ส์	อำนาจอธิปไตยของประเทศไทย	173				
		1.1	อำนาจอธิปไตยในการออกกฎหมาย	173				
		1.2	อำนาจอธิปไตยในการบังคับใช้กฎหมาย	174				
		1.3	อำนาจอธิปไตยในการดำเนินคดี	175				
	2.	ข้อสังเกตของเขตอำนาจศาลอาญาระหว่างประเทศกับ						
		อำนาจอธิปไตยของประเทศไทย						
		2.1	การแทรกแซงอำนาจอธิปไตย	176				
		2.2	เขตอำนาจศาลอาญาระหว่างประเทศกับการมี					
			สิทธิสภาพนอกอาณาเขต	179				
	3	เขตอำจ	นาจศาลอาญาระหว่างประเทศกับกฎหมายรัฐธรรมนูญ					
		ของปร	ะเทศไทย	180				

	3.1	ข้อพิจา	ารณาเรื่องรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุด				
		ของปร	ะเทศ	181			
	3.2	ข้อพิจา	ารณาเรื่องประมุขของรัฐ	181			
	3.3	ข้อพิจา	ารณาเรื่องการตั้งศาลเพื่อพิจารณาคดีโดยเฉพาะ				
		ในประ	เทศไทย	183			
4	ผลกระ	ะทบเมื่อบ	ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีธรรมนูญศาลอาญา				
	ระหว่า	เงประเทศ	1	185			
	4.1	ผลในข	าางกฎหมายจากการลงนามในธรรมนูญศาล				
		อาญา	ระหว่างประเทศ	185			
		4.1.1	สิทธิอันเกิดจากการลงนามในธรรมนูญ				
			ศาลอาญาระหว่างประเทศ	185			
		4.1.2	หน้าที่อันเกิดจากการลงนามในธรรมนูญ				
			ศาลอาญาระหว่างประเทศ	187			
	4.2	ผลในข	าางกฎหมายจากการให้สัตยาบันในธรรมนูญ				
		ศาลอา	าญาระหว่างประเทศ	189			
	4.3	การให้	การให้ความร่วมมือระหว่างประเทศในทางอาญา				
		4.3.1	ความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่อง				
			ทางอาญา	199			
		4.3.2	ความร่วมมือระหว่างประเทศในการ				
			ส่งผู้ร้ายข้ามแดน	202			
		4.3.3	ความร่วมมือระหว่างประเทศในการ				
			ดำเนินการตามคำพิพากษา	207			
	4.4	ความเ	ความแตกต่างของกฎหมายอาญาของไทยกับ				
			ธรรมนูญศาลอาญาระหว่างประเทศ				
	15	กาจให้	ัดกามร่อมมือในเรื่องอื่นๆ	215			

		4.6	บทกฎหมาเ	ยอื่นๆ ที่จะได้รับผลกระทบในการเข้าเป็นภาคี		
		ธรรมนูญศาลอาญาระหว่างประเทศ				
		4.7	หน่วยงานที	ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการเข้าเป็น		
			ภาคีธรรม	นูญศาลอาญาระหว่างประเทศ	223	
			4.7.1	หน่วยงานทางตุลาการ	223	
			4.7.2	หน่วยงานทางทหาร	225	
5		สรุปแล	ละข้อเสนอแน	ງວຸ	233	
	1.	ประเด็นสำคัญที่ควรพิจารณา				
	2.	สาระส์	าคัญในพระราง	ชบัญญัติอนุวัติการเพื่อให้เป็นไป		
		ตามธร	รมนูญศาลอาถ	บาระหว่างประเทศ	236	
รายก	กรอ้างอิง.		• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •		240	
ภาคเ	มนวก				249	
າໄລະຕິ	หัติย้เขียน เ				306	